

REDEGJØRELSE FOR AKTSOMHETSVURDERINGER ETTER ÅPENHETSLOVEN FOR 2024

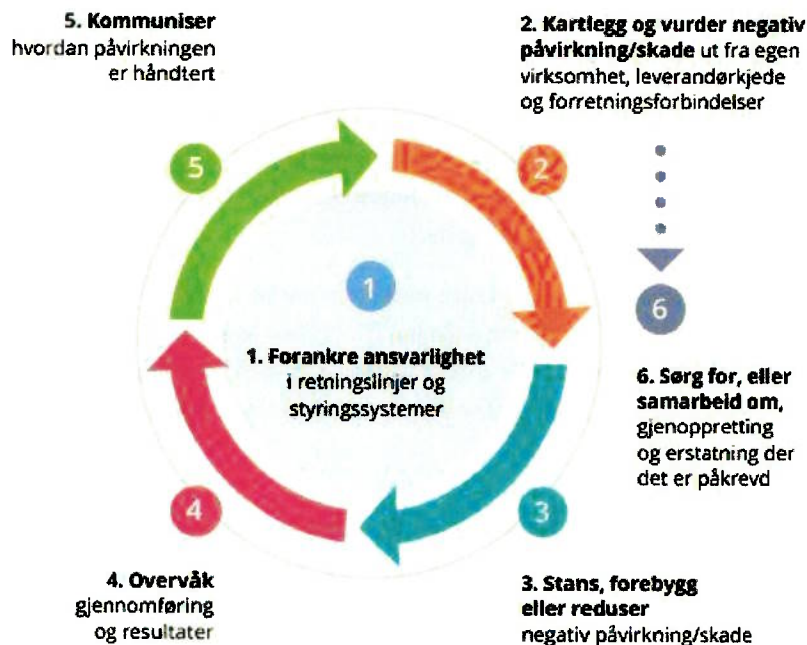
Formål

Åpenhetsloven skal bidra til å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom aktsomhetsvurderinger av egen organisasjon og leverandører. Med anstendige arbeidsforhold menes arbeidsforhold som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter, helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen, og som gir en lønn å leve av.

I tillegg skal loven sikre at allmenheten får informasjon om hvordan virksomhetene gjennomfører aktsomhetsvurderinger og håndterer negative konsekvenser som avdekkes gjennom aktsomhetsvurderingene som er gjennomført.

Vår redegjørelse er utarbeidet basert på regelverket i Åpenhetsloven og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Aktsomhetsvurderingene er en prosess som består av seks trinn, og oppsummeres i OECDs modell for dette arbeidet som følger:

Arbeidet vil være en kontinuerlig prosess som inngår i bedriftens løpende arbeid på forskjellige nivåer.

Beskrivelse av virksomheten

AS P. Ltz. Aass fungerer både som et morselskap i konsern og som et eiendomsselskap. I forhold til omsetning er klart største datterselskap Aass Bryggeri. Det er derfor naturlig at rapporten for det meste omhandler bryggeriet. Alle leverandører til AS P. Ltz. Aass er også leverandører til Aass Bryggeri og omhandles således i de samme systemer for internkontroll og styring. Hvert av selskapene har egen styreleder. I AS P. Ltz. Aass er det kun én ansatt som er konsernsjef.

Aass Bryggeri er Norges eldste bryggeri, etablert i 1834, og blant Norges største bryggerier. Bryggeriet er familieeid og ledes i dag av femte generasjon Aass, Lauritz Aass. All produksjon foregår ved vårt bryggeri i Drammen, hvor vi i 2024 produserte ca 28 millioner liter øl, mineralvann og annen alkoholholdig drikke. Omtrent 96% av produksjonen består av øl. Vi produserer drikkevarer hovedsakelig til det norske markedet, med størst markedsandel på Østlandet. 80% av vårt volum i 2024 ble solgt til dagligvaremarkedet.

Aass Bryggeri er 100% eid av morselskapet AS P. Ltz. Aass, som igjen er eid av mer enn 130 etterkommere av første generasjon Poul Lauritz Aass. Familiegrenen som drifter bryggeriet i dag, kontrollerer samlet 48% av selskapet.

Styret består av ekstern styreleder, fire aksjonærer og to representanter fra de ansatte.

Ledergruppen består av administrerende direktør og fem mellomledere, som samlet representerer alle de viktigste funksjonene i selskapet.

Virksomheten er organisert i NHO Mat og Drikke, og har tariffavtaler med tre forskjellige arbeidstakerorganisasjoner. Samarbeidet med fagforeningene gjennomføres ved faste samarbeidsutvalgsmøter. I tillegg har vi et arbeidsmiljøutvalg som har fire faste møter i året, hvor bedriftshelsetjenesten er fast deltager på møtene.

Virksomheten har vært, og er i stor grad fortsatt, preget av lav turnover blant medarbeidere, noe som innebærer at vi har mange ansatte med lang erfaring fra driften av selskapet. Enkelte avdelinger har vært igjennom et generasjonsskifte med de utfordringer dette kan medføre, noe som bl.a. har påvirket vårt arbeid med digitalisering av prosesser og retningslinjer i positiv retning.

Våre viktigste innsatsfaktorer:

Vi skulle gjerne sett at det var mulig å kjøpe alle nødvendige råvarer og emballasje i Norge, da vi er stolte av å være en helnorsk industribedrift som legger mye energi i å være så bærekraftige som mulig. Mye av det som trenges for å fremstille våre produkter, er imidlertid ikke tilgjengelig i Norge, og kjøpes derfor så nært oss som mulig i Norden eller resten av Europa.

- Malt fra korn som er høstet fra åkre i Norden og enkelte land i Nord-Europa
- Humle fra planter som vokser i Tyskland og Tsjekkia
- Vann som hentes fra den lokale drikkevannskilden i Drammen; Glitrevannet
- I enkelte produkter finnes det også tilsetningsstoffer som handles fra store anerkjente leverandører med god dokumentasjon på sine innkjøpsprosesser.
- Emballasje som papp, plast og glass produseres i Norden, mens boks kjøpes i all hovedsak fra Polen og Finland.

Varslingskanaler og klagemekanismer

Økonomisjef er ansvarlig for virksomhetens etterlevelse av åpenhetsloven, utarbeidelse av den årlige redegjørelsen, og for å besvare forespørsler fra allmenheten om hvordan vi jobber med dette. Henvendelser vedrørende dette kan sendes på e-post til mette.brandt@aass.no eller i posten til bryggeriet. For morselskapet AS P. Ltz. Aass er konsernsjef ansvarlig for virksomhetens etterlevelse av åpenhetsloven, utarbeidelse av den årlige redegjørelsen, og for å besvare forespørsler fra allmenheten om hvordan vi jobber med dette. Henvendelser vedrørende dette kan sendes på e-post til christian.aass@aass.no

1. Forankring av ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer

1.1 Interne forhold:

Virksomhetens overordnede interne retningslinjer er behandlet i ledelse og styre, og ligger enkelt tilgjengelig i bedriftens digitale personalhåndbok, som alle ansatte har tilgang til. Som en del av vår onboarding med nye medarbeidere gjennomgås de viktigste retningslinjene som gjelder på tvers i bedriften, så som arbeidsreglement, etiske retningslinjer og HMS-retningslinjer.

Vi bruker et digitalt kvalitetssystem (TQM) for å sørge for at vi enkelt kan vurdere risiko i arbeidsoppgaver, holde kontroll med og oppdatere våre interne kontrollrutiner, registrere avvik og uønskede hendelser med angivelse av ansvarlige for oppfølging, og ha logg på hva som blir iverksatt av tiltak for forbedring.

Virksomheten utarbeider årlige redegjørelser for arbeidet som utføres med etterlevelse av regelverket for likestilling og mangfold. Arbeidet med å sikre anstendige arbeidsforhold har betydning for alle områdene innenfor HR, så som rekruttering, onboarding, lønns- og arbeidsvilkår, sykefraværsoppfølging, utviklingsmuligheter, tilrettelegging, mulighet for en god balanse mellom arbeid og privatliv, forebygging av trakassering og offboarding. Redegjørelsen for 2024 er behandlet og godkjent i selskapets styre, og er tilgjengelig på våre nettsider www.aass.no.

1.2 Leverandørkjeden:

Våre etiske retningslinjer for leverandører stiller forventninger om at våre leverandører etterlever regelverket i åpenhetsloven og FNs krav til arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Disse retningslinjene er forankret internt som en del av onboardingen ved nyansettelser, samt ved gjennomgang i avdelingsledermøter ved behov. Bruk av de etiske retningslinjene inngår som en del av rutine i innkjøpsarbeidet. Avdelingslederne er ansvarlige for innkjøp til egen avdeling, herunder etterlevelse av rutine som er knyttet til dette.

Vår virksomhet har i mange år vært sertifisert via BRCGS (British Retail Consortium Global Standards), som er en anerkjent internasjonal kvalitetsstandard for trygg mat og drikke. Standardene vi forholder oss til for å opprettholde vår sertifisering, oppdateres løpende med krav til bærekraftig og ansvarlig produksjon som kommer fra myndighetene i EU og Storbritannia. Dette innebærer blant annet at vi må ha opprinnelsesdokumentasjon på alle råvarer, prosesshjelpemidler, vaskemidler mm. som

benyttes i vår produksjon. Arbeidet med kvalitetssikring av våre leverandører og råvarer utføres i vår kvalitets- og HMS-avdeling av medarbeidere med lang fartstid i bedriften.

For å opprettholde sertifiseringen er vi pålagt å ha årlige revisjoner av ekstern revisor. Sommeren 2024 ble resertifiseringen midlertidig utsatt, blant annet som følge av manglende sporingskontroll i enkelte produksjonsprosesser. Arbeidet med å få resertifiseringen på plass igjen, har medført involvering av mange medarbeidere på flere nivåer, og har bidratt til en bedre forståelse for dette arbeidet i hele bedriften.

Alle avtaler med nye leverandører skal registreres i vårt digitale avtalearkiv, hvor det samtidig skal gjøres en overordnet risikovurdering av leverandøren basert på fastsatte kriterier, dersom dette ikke allerede er gjort gjennom den mer omfattende vurderingen i BRC-rutinene. Behovet for ytterligere risikovurdering og oppfølging gjøres i samarbeid med ansvarlig for etterlevelse av åpenhetsloven, og baseres på vesentlighet og forholdsmessighet.

2. Kartlegg og vurder negativ påvirkning / skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjede og forretningsforbindelser

2.1 Egen virksomhet

Virksomheten har det siste året jobbet med å få digitalisert sine rutiner, risikovurderinger og avvikshåndtering for å få en tettere og bedre oppfølging av intern kontroll.

De største iboende risikofaktorene for negative konsekvenser på mennesker og omgivelsene rundt bryggeriet anser vi å være håndtering av kjemikalier, CO₂-eksponering, håndtering av store og tunge paller med ferdigvarer på truck, samt tunge løft, støy og støv i produksjonen.

Virksomheten har iverksatt en rekke interne kontrollrutiner og tiltak for å redusere risikoen for skade knyttet til disse forholdene. Ved uønskede hendelser registreres avvik og fylles ut skadeskjema, og tiltak iverksettes der vi ser at det kan virke forebyggende mot gjentagelser. Inne i bryggeriets produksjonslokaler er det fem forskjellige verneområder med verneombud som kjenner sine områder godt. Vernerunder gjennomføres to ganger i året, og nødvendige tiltak iverksettes fortløpende.

Risiko for negative konsekvenser / avdekkede negative konsekvenser

Ved den årlige risikogjennomgangen i styret, er risikoen for skadelige HMS-hendelser vurdert som lav. Skadestatistikken fra de siste 10 årene tilsier at dette er en vurdering som står seg.

I 2024 ble det registrert totalt fem skademeldinger, hvor to av skadetilfellene medførte sykefravær på til sammen 14 dager. Uønskede hendelser uten behov for legehjelp viser at manglende bruk av riktig verneutstyr ofte er årsak til disse hendelsene.

2.2 Leverandørkjede

Leverandørkjede defineres i loven som enhver leverandør eller underleverandør som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som inngår i virksomhetens levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet til ferdig produkt.

Det alt vesentlige av våre innsatsfaktorer er rene råvarer som kommer direkte fra naturen uten tilsetningsstoffer. Leverandørkjeden er dermed relativt kort med få ledd av underleverandører som kan være vanskelige å kartlegge.

Vår risikoklassifisering baserer seg på følgende kriterier:

- Landrisiko (FS-indeks og CPI-indeks)
- Relevante sertifiseringer
- Kompleksitet i leverandørkjeden
- Vår relasjon og kjennskap til selskapet

Landrisiko

Av de landene vi handler med, er leverandører fra Kina de eneste hvor landrisikoen er av en slik karakter at aktsomhetsvurderingene tilsier at ytterligere arbeid er påkrevet (score 43/100). Av land vi kjøper varer fra i Europa, scorer Italia 54/100, Spania 56/100 og Polen 53/100, mens Danmark som sammenligning scorer 90/100 og Norge 81/100 på CPI-indeksen (Corruption Perceptions Index fra Transparency International) for 2024.

Relevante sertifiseringer

En svært viktig del av aktsomhetsvurderingene av leverandører av innsatsvarer til vår produksjon består av å forsikre seg om at de har relevant og internasjonalt godkjente sertifiseringer som sikrer at de både følger regelverket som gjelder for mattrygghet og kvalitet. Alle leverandører av betydning for oss har slike sertifiseringer på plass. Det som ikke er kartlagt tilstrekkelig, er i hvilken grad disse leverandørene gjennom sine sertifiseringer også etterlever kravene som åpenhetsloven bygger på.

Kompleksitet i leverandørkjeden

Vurderingen av våre leverandører har vist oss at det kun er innkjøp av aluminiumsboks som har en kompleksitet i leverandørkjeden som kan medføre risiko for negative konsekvenser. Boks produseres i Polen og Finland, men vi har ikke kontroll med underleverandørene av aluminium til denne produksjonen.

Vår relasjon og kjennskap til leverandøren

Vi har over mange år hatt tett samarbeid med de fleste av våre leverandører som leverer innsatsfaktorer til vår verdikjede. Dette er store produsenter i det nordiske eller europeiske markedet som har vært i drift i mange år, og er vel ansett.

Vi har også mange mellomledere med lang erfaring, og som dermed har kunnet følge disse leverandørene over tid. Dette gjør at det er relevant og nyttig å bruke denne kunnskapen sammen med de andre kriteriene når vi foretar en overordnet risikovurdering.

Risiko for negative konsekvenser / avdekkede negative konsekvenser

Basert på det arbeidet som er gjort av risikovurderinger av våre leverandører til verdikjeden, har vi konkludert med følgende:

Det er ikke avdekket konkrete negative konsekvenser for noen av leverandørene som er aktsomhetsvurdert.

Det finnes risiko for negative konsekvenser knyttet til vår leverandør av boks fordi de ikke har opprinnelsesdokumentasjon for sine råvarer, og dermed ikke kan eller ønsker å oppgi hvor de kjøper dette fra. Dette kan bety at innsatsfaktorene kommer fra land med høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Det er også risiko for negative konsekvenser knyttet til innkjøp fra leverandører i Kina. Det vi handler derfra utgjør imidlertid en svært liten andel av våre innkjøp, og består av konserveringsmidler og surhetsregulerende tilsetningsstoffer, hvor alt kjøpes fra samme forhandler i Norge.

2.3 Forretningspartnere

Forretningspartner defineres i loven som enhver som leverer varer eller tjenester direkte til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.

Vår virksomhet har mange flere forretningspartnere enn leverandører til verdikjeden, og de aller fleste av disse er norske. For svært mange av disse er vi en ubetydelig kunde med liten påvirkningskraft, og vi har derfor vurdert at det ikke er hensiktsmessig å bruke tid på direkte kontakt med disse. Vi foretar en overordnet risikovurdering ved inngåelse av avtaler med nye leverandører, sjekker deres redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven og har generelt med oss tanken om at vi ønsker å handle så lokalt som mulig i Norge.

3. Tiltak og resultater

3.1 Egen virksomhet

3.1.1 Overordnet arbeid med HMS og intern kontroll

For å få bedre kontroll på rutiner, risikovurderinger, avvikshåndtering og tiltak innen HMS-arbeidet i virksomheten, gikk vi våren 2024 i gang med å konvertere vårt internkontrollsystem fra excel-filer og manuell oppfølging til digital oppfølging i kvalitetssystemet TQM. Arbeidet med å få dette på plass for alle relevante prosesser og avdelinger er ikke ferdigstilt, men jobbes med kontinuerlig.

Vi ser allerede god effekt av de prosessene som er på plass, spesielt knyttet til mer effektiv oppfølging, varsling og lukking av saker. Det forventes at HMS-arbeidet fremover vil bli enda bedre ivarettatt når alle blir vant til å bruke TQM på en god måte.

3.1.2 Kompetanseplaner

Det er utarbeidet kompetanseplaner for alle avdelingene i virksomheten, hvor opplæring og oppdatering av hvordan man må jobbe for å unngå uønskede hendelser og skade, også inngår. Her blir det lagt opp til faste intervaller med kurs og opplæring, som følges opp av HR. Riktig bruk av verneutstyr er noe alle avdelingsledere skal ha fokus på uavhengig av kompetanseplanene, og dette tas opp i AMU-møter og avdelingsmøter i tekniske avdelinger.

Med det økende fokuset på HMS gjennom bruk av TQM og mer strukturert oppfølging av kompetanseplaner, forventer vi at risikoen for skader og de faktiske uønskede hendelsene blir færre i årene som kommer.

3.2 Leverandørkjeden

3.2.1 Vurdering av hensiktsmessige tiltak

Aass Bryggeri er en liten aktør i den nordiske bryggeribransjen, og enda mindre i den europeiske. Vi verdsetter leverandører som gjennom sine tilgjengelige årsrapporter og på forespørsel, viser at de etterlever grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og er åpne om arbeidet de gjør. Vi ser imidlertid ikke at vi har noen påvirkningskraft av betydning overfor våre leverandører knyttet til dette arbeidet, annet enn at vi kan si hva vi mener når vi er i dialog med dem.

Vi vil derfor fortsette med å være bevisste velgere av nye leverandører, hvor etterlevelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold vil ha betydning for våre valg. I tillegg vil vi, der det er mulig uten for høye økonomiske konsekvenser, vurdere å skifte leverandør dersom forholdene utvikler seg i negativ retning.

Når det gjelder vår leverandør av boks, finnes det svært få alternative leverandører til det norske markedet. Det er gjort vurderinger av dette ved fornyelse av avtaler, uten at et skifte av leverandør har vært aktuelt.

Det er med bakgrunn i disse vurderingene ikke igangsatt noen spesifikke tiltak overfor våre leverandører i løpet av 2024.

Planlagte tiltak består i å informere bedre og oftere internt i virksomheten, slik at alle med innkjøpsansvar er seg bevisst at de må prate om disse forholdene når de er i dialog med leverandørene. Om dette gir noen resultater av betydning er usikkert, men er vi mange små virksomheter som har dette på agendaen, kan det forhåpentligvis bidra til større bevissthet hos de av våre leverandører som trenger å bli bedre på dette.

Drammen, 13. juni 2025

Neil Kristian Samuelsen
styreleder

Cecilie M. Endresen

Monica Østdahl Eriksen

Terje Aass

Ragnhild Haugli Bråten

Bente Jakobsen

Christian A K Aass
konsernsjef

